

Septembar 2023

ŠTA TO **RADI** PROGRAMERE?

IZVEŠTAJ ZA IT INDUSTRIJU

Najveće istraživanje beneficija & wellbeing podrške u Srbiji

OSIGURANIK
Uporedi. Osiguraj se. Onlajn.

rezilient

infostud.

TiM
CENTAR

Uradi ono što radi tvoje zaposlene!

Svaka kompanija je jedinstvena, a svaki zaposleni ima svoje specifične potrebe i aspiracije. Samo, kako da znamo koje?

Nakon uspešnog prošlogodišnjeg projekta, najiscrpnijeg istraživanja beneficija & wellbeing podrške u našoj zemlji, odlučili smo se za dugoročnu posvećenost istraživanju "Šta to radi zaposlene". Naš cilj je da kroz „unakrsno ispitivanje“ pružimo tačne informacije sa terena. Time želimo da svima omogućimo dublje razumevanje raznolikosti i kompleksnosti zahteva radne snage u Srbiji, te pružimo značajan doprinos zajednici i razvoju celokupnog tržišta rada.

Ove godine sve dižemo na viši nivo i verujemo da će rezultati ovog istraživanja poslužiti kao neprocenjiva smernica svim srpskim

kompanijama za 2024.godinu. koje teže ostvarivanju konkurentske prednosti u pružanju podrške blagostanju svojih zaposlenih.

Prikupljanje podataka je sprovedeno putem online platforme, u periodu jun-jul 2023.

Najvažnije od svega je da su rezultati koje smo obezbedili javnosti u potpunosti reprezentativni za našu zemlju, odnosno nisu dobijeni na selekcionisanom, prigodnom uzorku. Starosna struktura zaposlenih, kao i struktura kompanija prema industrijama odgovaraju zvaničnim podacima Republičkog zavoda za statistiku. U svakom koraku smo se držali strogih naučnih standarda, jer samo tako možemo da obezbedimo korisne podatke vama, donosiocima odluka u kompanijama.

Uživajte u čitanju!

Miloš Mamula

CEO, Osiguranik

Istraživanje je imalo i humanitarni karakter – za svaku kompaniju učesnicu, kao i svakog zaposlenog koji je popunio anketu, donirali smo novac za humanitarnu akciju „Za Lucijin prvi korak“. Ukupno je kroz ovu akciju donirano **450.000 RSD**. Srećno, Lucija!

O istraživanju

Sakupili smo odgovore od donosilaca odluka iz čak

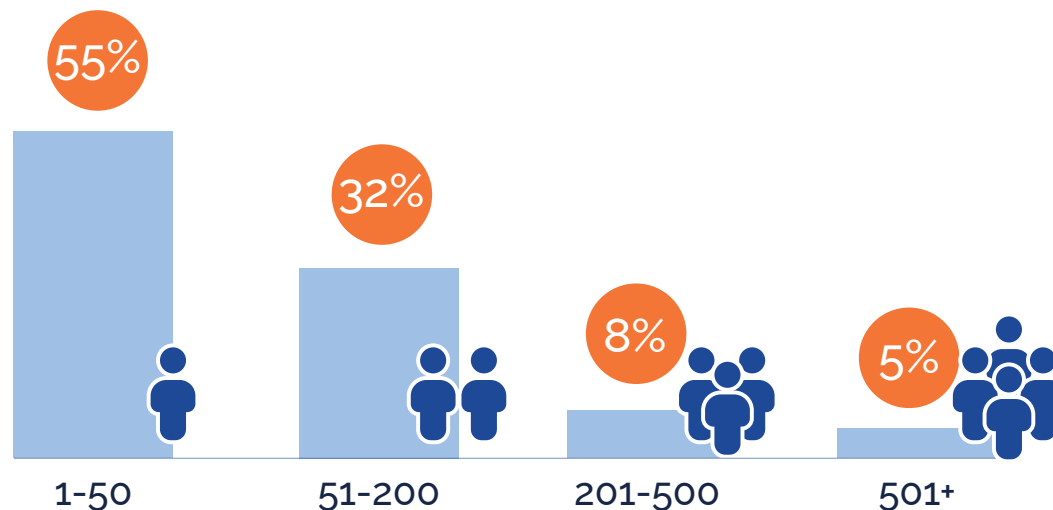
- **120** IT kompanija u Srbiji (HR menadžeri, vlasnici i top menadžeri), kao i
- **232** zaposlena iz preko 170 IT kompanija koje posluju u Srbiji.

Prikupljanje podataka je sprovedeno putem online platforme, u periodu jun-jul 2023.

Izveštaj koji čitate fokusiran je isključivo na IT sektor, a deo je većeg istraživanja koje je obuhvatilo donosiocce odluka iz

- **407** kompanija iz 15 različitih industrija,
- **2.500** zaposlenih.

IT kompanije učesnice - prema broju zaposlenih

REMOTE WORK

- **58%** ukupnog rada u srpskoj IT industriji u ovom momentu se odvija remote
- Zaposleni imaju želju da provode više vremena remote, dok kompanije žele da ih vrate u kancelarije
- **Hibridni** oblik rada se pokazao kao najbolji, jer obezbeđuje najviši *engagement*, *work-life balance* i povezanost sa kolegama

BENEFICIJE

- **Budžet za beneficije** su ove godine povećavale samo male IT kompanije, dok su velike pribegavale freeze & cut politikama

WELLBEING

- Srpske IT kompanije značajno potcenjuju izazove sa mentalnim zdravljem zaposlenih i njihovu otvorenost da koriste **psihološku podršku** - čak **87%** zaposlenih je spremno da se prijavi za psihološko savetovanje ako im to kompanija obezbedi

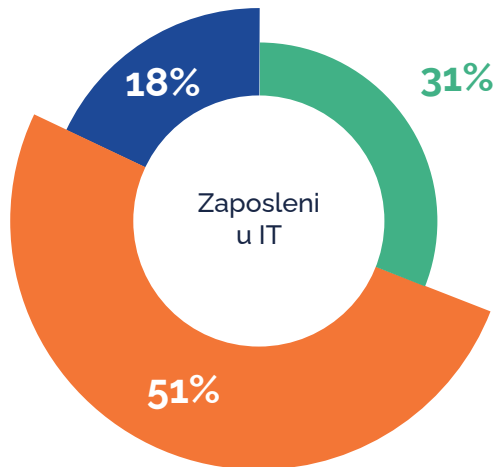
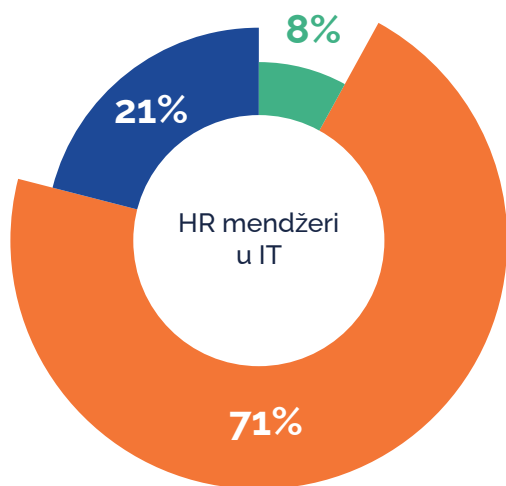

HR TRENDOVI

- Prioritet za HR u 2024. je više fokusa na „unutra“ – na bolji *employee experience*, **leadership i soft-skills obuke**, kao i jačanje **engagement**-a i produktivnosti, a manje na širenje
- Najveći broj IT kompanija u 2024. planira **rast zarada** do **10%**
- U naredne tri godine posao će promeniti **53%** zaposlenih u srpskoj IT industriji

Milenijalci dominiraju, Gen Z stiže

Gen X
(1965-1980)

Milenijalci
(1981-1995)

Gen Z
(1996-2010)

U ovom momentu u IT industriji velika većina HR menadžera su Milenijalci. S druge strane, udeo „Zoomera“ (Gen Z) u radnoj populaciji raste i ove godine je dostigao skoro jednu trećinu. U narednim godinama očekujemo da Gen Z preuzme značajniji udeo i na menadžerskim pozicijama.

Kakve promene možemo da očekujemo sa još većim uplivom Zoomera u srpsku IT industriju? Iako nije zahvalno praviti ovakve generalizacije, evo šta donosi Gen Z u odnosu na prethodnu generaciju.

Milenijalci

- + Idealisti, optimisti, zavisni
- + Vole timski rad i zajednički rezultat
- + Motivisani višom svrhom
- + Preferiraju open space i saradnju
- + Adaptirali se na tehnologiju
- + Sve vrste komunikacije
- + Tekstualne poruke

Gen Z

- + Realni, praktični, uporni
- + Preferiraju nezavisnost i individualni učinak
- + Motivisani strukturom, sigurnošću i novcem
- + Preferiraju da rade sami u svom prostoru
- + Rođeni sa tehnologijom
- + Digitalna komunikacija
- + Video i govorne poruke

BENEFICIJE

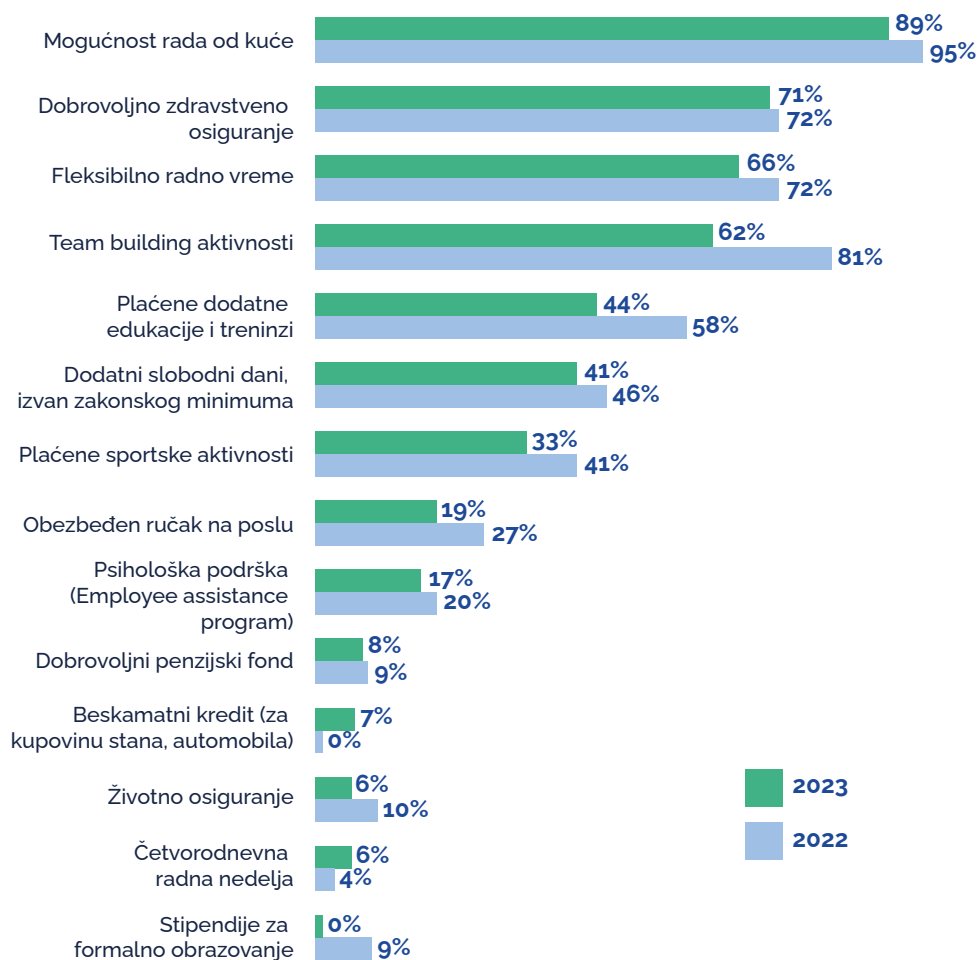

Koje beneficije imaju zaposleni u Srpskom IT sektoru?

Beneficije koje IT kompanije u Srbiji trenutno obezbeđuju svojim zaposlenima - poređenje sa prethodnom godinom

Odgovori zaposlenih

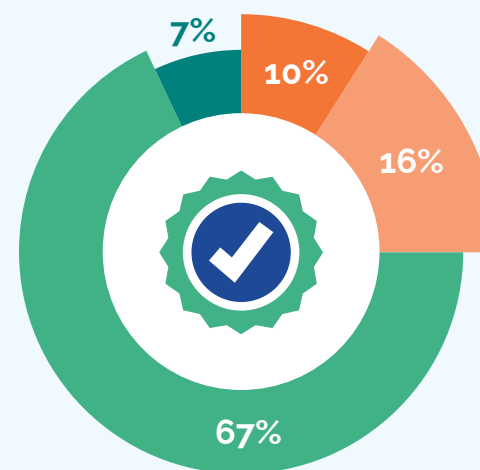

U odnosu na prošlu godinu zaposleni prijavljuju nešto manje dostupnih beneficija.

U najvećem padu su team building, edukacije i stipendije, a čak i mogućnost rada od kuće.

I pored toga, zaposleni su pretežno **zadovoljni** beneficijama koje IT kompanije u Srbiji obezbeđuju.

Koliko su zaposleni zadovoljni beneficijama?

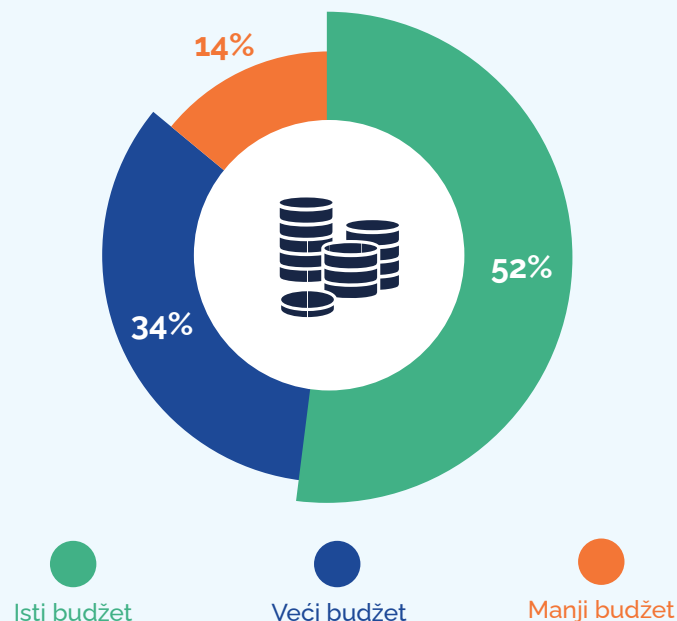

Budžet za beneficije se povećao - a beneficija sve manje!?

Budžet za beneficije u odnosu na prošlu godinu

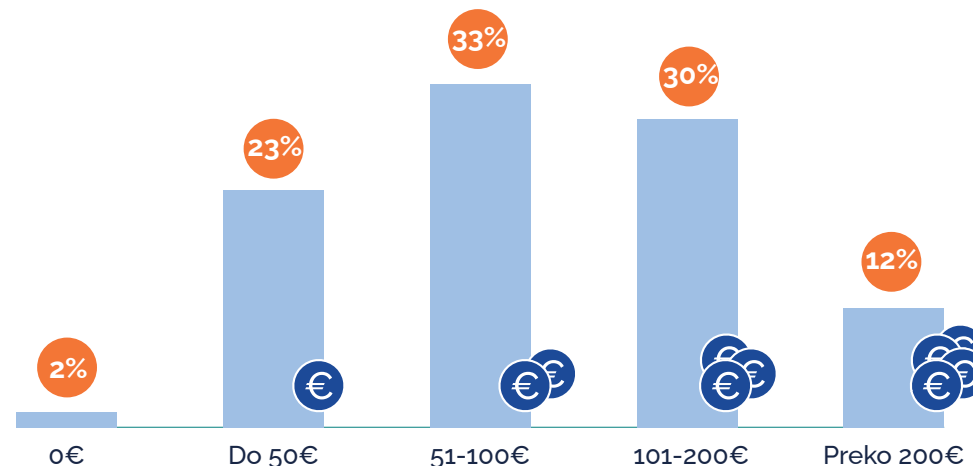
Odgovori kompanija

Dok zaposleni prijavljuju **manje dostupnih beneficija** u odnosu na prošlu godinu, na osnovu odgovora menadžmenta IT kompanija imamo utisak da je **budžet** za beneficije blago **porastao**. Kako je to moguće?

Prosečni iznos koji IT kompanije izdvajaju za benefite zaposlenih, bruto iznos po zaposlenom mesečno

Odgovori kompanija

Bonusi i varijabilni deo zarade nisu uračunati

Pored inflacije, odgovor je i u sledećem – **budžet su povećavale uglavnom male kompanije, a ni jedna velika** (500+ zaposlenih).

Dve trećine „velikih“ je prijavilo da ima isti budžet kao 2022., a čak trećina smanjenje. Zato je veliki broj zaposlenih zahvaćen freeze & cut politikama, a mali povećanjem.

Šta to radi zaposlene - kako odabrati najbolje beneficije?

PITALI SMO ZAPOSLENE: Koje od navedenih beneficija su Vama lično najvažnije?

PITALI SMO KOMPANIJE: Prema Vašem mišljenju, koje beneficije zaposleni smatraju najvažnijim?

(Benefiti

 Preporuka

One-stop-shop za personalizovane, fleksibilne i merljive programe benefita

odgovori zaposlenih

odgovori kompanija

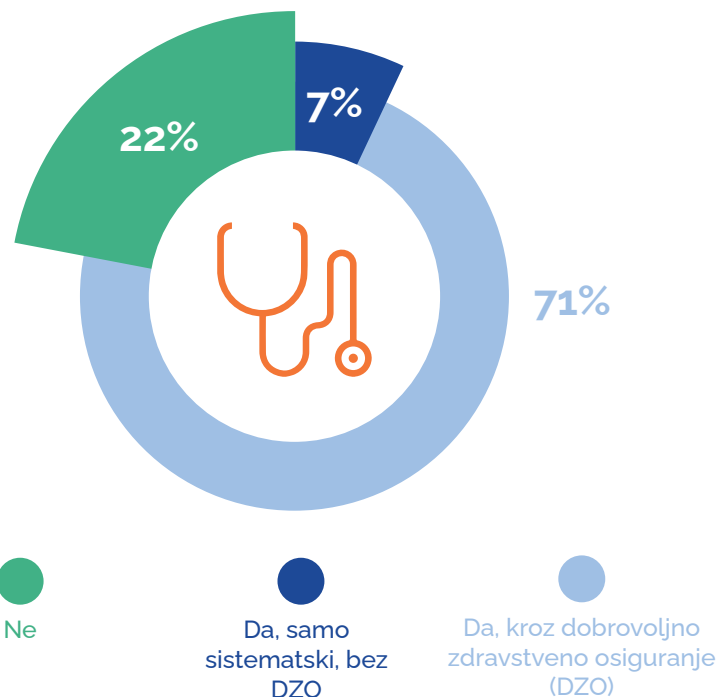
IT kompanije dobro prepoznaju potrebe zaposlenih, s obzirom da je poredak najvažnijih beneficija vrlo sličan u ove dve grupe.

Razlike nastaju kod beneficija za koje kompanije veruju da su zaposlenima značajne, a zaposleni u IT industriji ih verovatno već podrazumevaju – npr. DZO, rad od kuće i dodatni slobodni dani.

Zaposleni kojima kompanija omogućava besplatan sistematski pregled

Briga o zdravlju je postala standard za IT industriju u Srbiji. Blizu 80% zaposlenih ima obezbeđen sistematski pregled od strane kompanije. Prema podacima osiguravajućih kuća, 43% zaposlenih koji imaju opciju sistematskog pregleda preko dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja, zaista i koristi ovaj benefit.

OSIGURANIK

Uporedi. Osiguraj se. Onlajn.

Preporuka

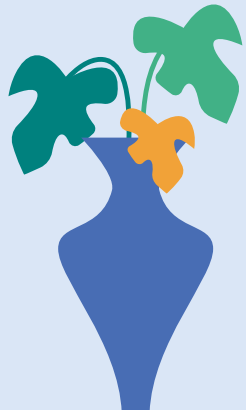
Specijalizovani za istraživanje tržišta dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja za kompanije. Sve ponude na jednom mestu.

Pokrića iz paketa koja najviše znače zaposlenima kojima kompanija obezbeđuje Dobrovoljno zdravstveno osiguranje

- 46% Pregled lekara specijaliste
- 41% Sistematski pregled
- 8% Trudnoća
- 5% Fizikalna terapija

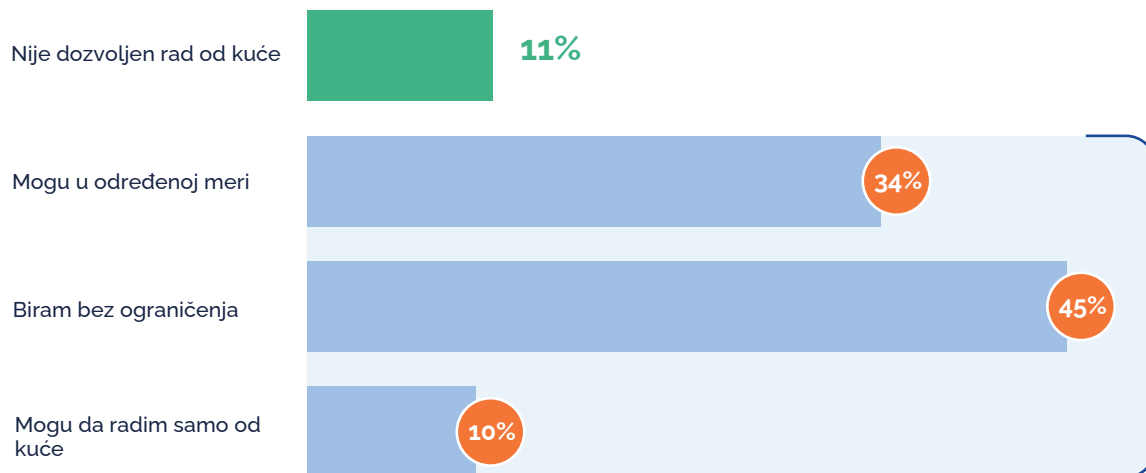
REMOTE WORK

Koliko zaposlenih u IT industriji radi od kuće?

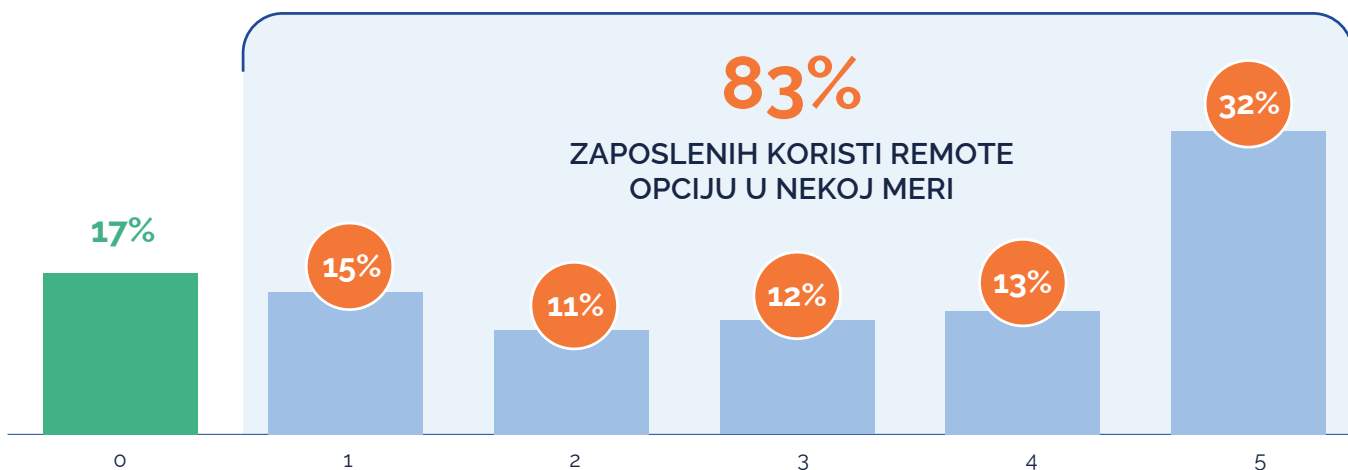
Mogućnosti za rad od kuće za zaposlene u IT

89%
ZAPOSLENIH U IT
INDUSTRIJI IMA
MOGUĆNOST
REMOTE RADA

Broj dana nedeljno koji zaposleni u IT rade od kuće

REMOTE

58%

ONSITE

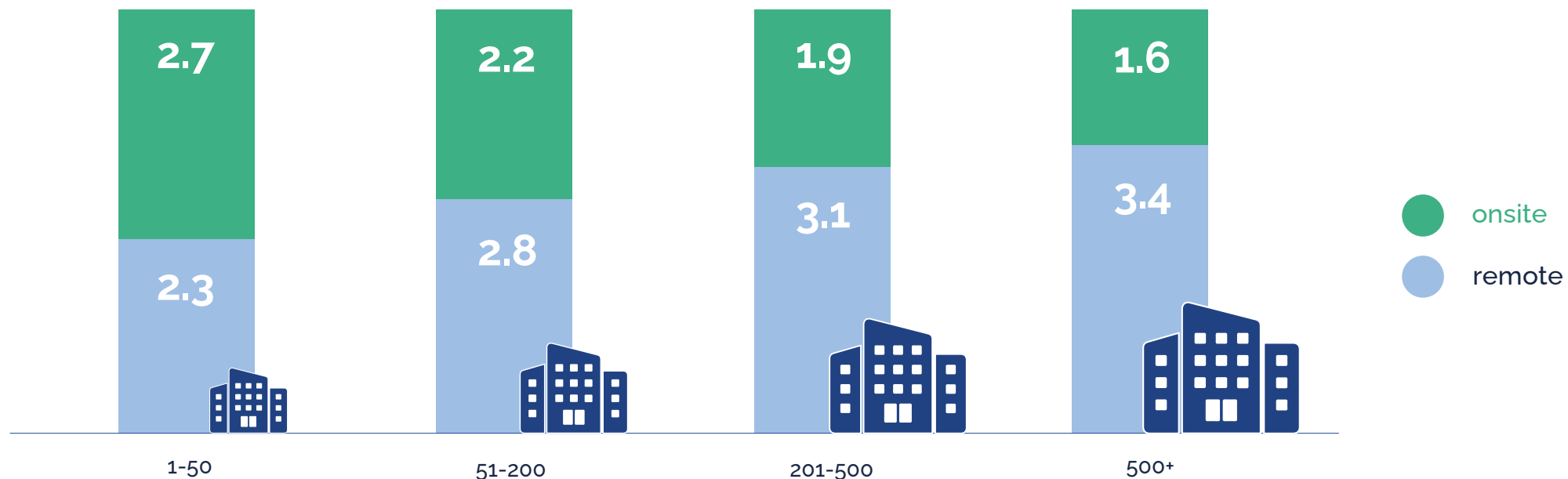
42%

Kada se uzme u obzir koliko dana zaposleni u IT industriji provode radeći od kuće a koliko na poslu, dolazimo do zaključka da, u momentu dok čitate ovaj izveštaj **58% RADA U SRPSKOJ IT INDUSTRIJI SE ODVIJA REMOTE.**

Prosečan broj dana remote i onsite u jednoj nedelji, prema veličini kompanije

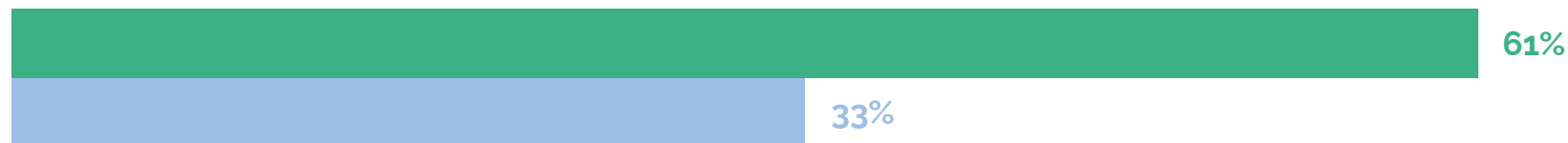

Kako rad od kuće utiče na produktivnost?

Procenat zaposlenih i predstavnika kompanija koji smatraju da rad od kuće pozitivno utiče na Produktivnost i Mentalno zdravlje

Produktivnost

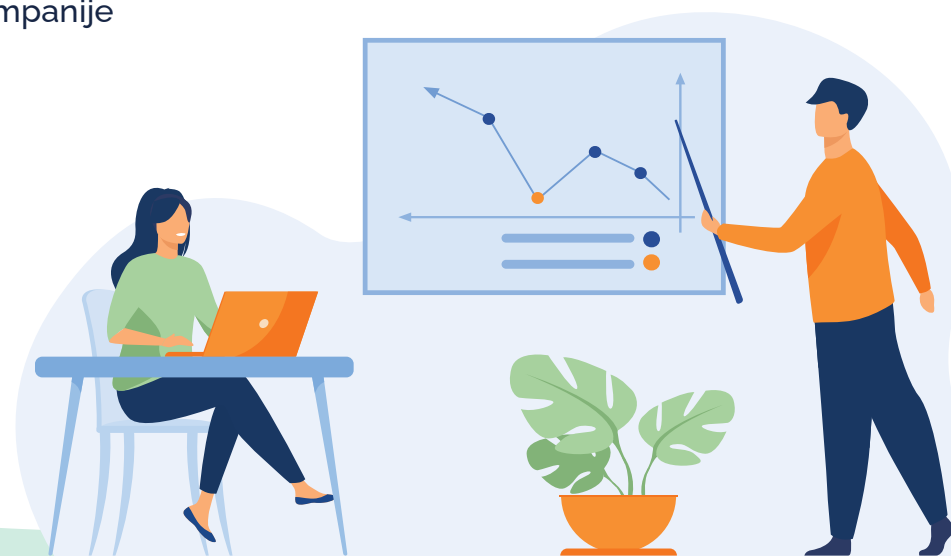
Mentalno zdravlje

●
zaposleni

●
kompanije

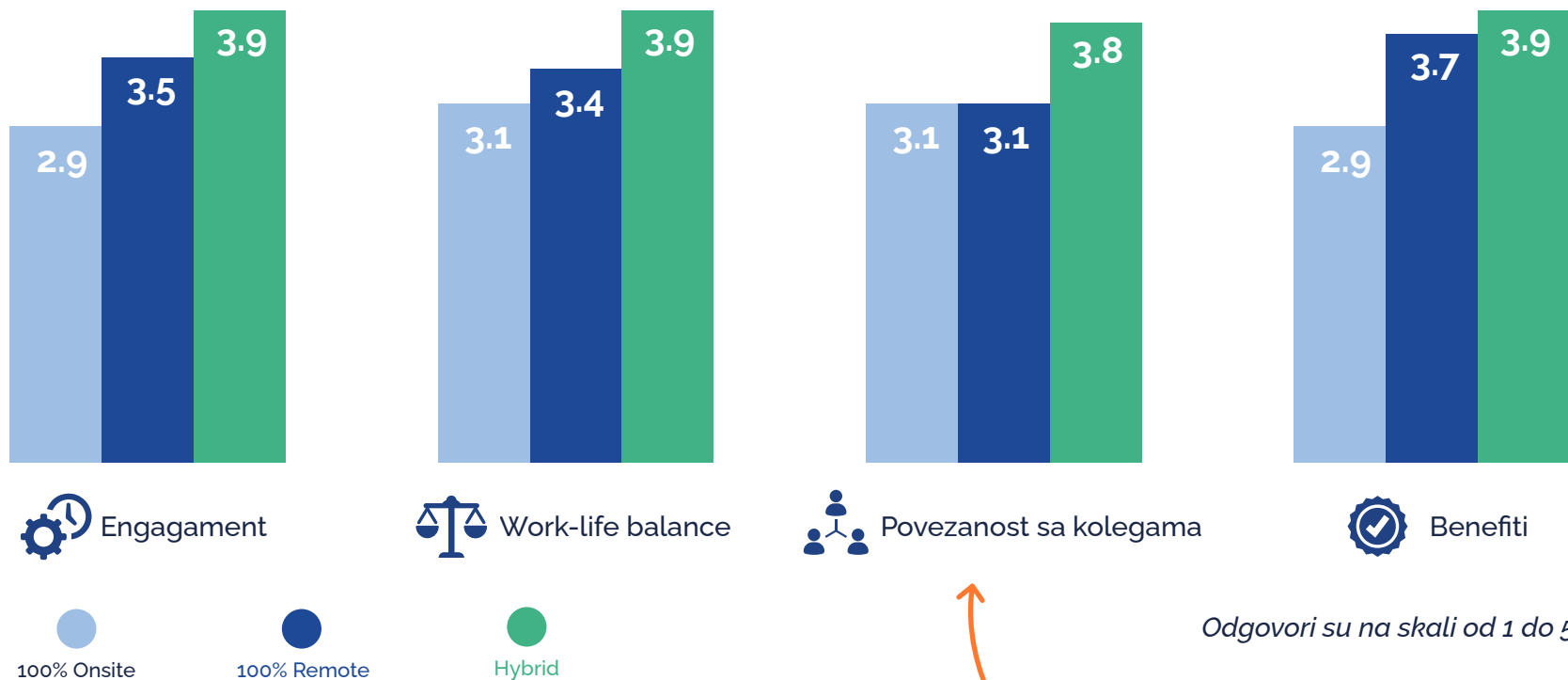
Zaposleni u IT industriji procenjuju da rad od kuće pozitivno utiče i na produktivnost i mentalno zdravlje zaposlenih, dok predstavnici kompanija u manjoj meri podržavaju to mišljenje.

Remote vs. Onsite. a pobednik je - Hibrid!

Zadovoljstvo pojedinim EX aspektima zaposlenih u IT industriji, prema obliku rada

Kada uporedimo remote i onsite oblik rada prema ključnim Employee Experience pokazateljima, pobednik je – **HIBRID!** Zaposleni koji kombinuju ova dva oblika rada prijavljuju najvišu angažovanost, work-life balance, povezanost sa kolegama i zadovoljstvo beneficijama.

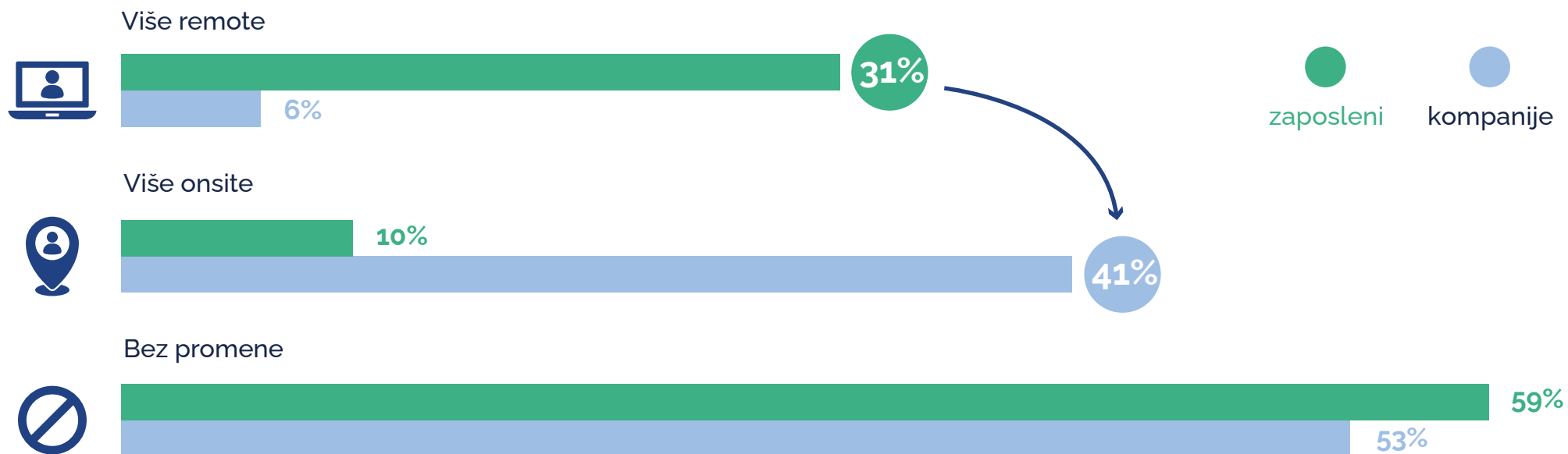
P.S. Povezanost sa kolegama je ista kod zaposlenih koji su sve vreme u kancelariji i kod onih koji su stalno remote. **Timska povezanost se definitivno neće pojačati potpunim povratkom u kancelarije.**

Da li zaposleni žele više rada od kuće ili iz kancelarije? A kompanije?

ZAPOSLENI: Voleo bih da u narednom periodu radim...

KOMPANIJE: Voleli bismo da zaposleni u našoj kompaniji rade...

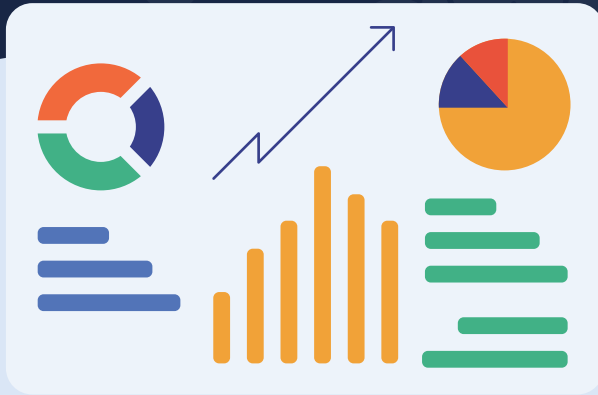
Zaposleni imaju želju da provode više vremena remote, dok kompanije žele da ih vrata u kancelarije.

„REMOTE WARS“ - ko će pobediti?

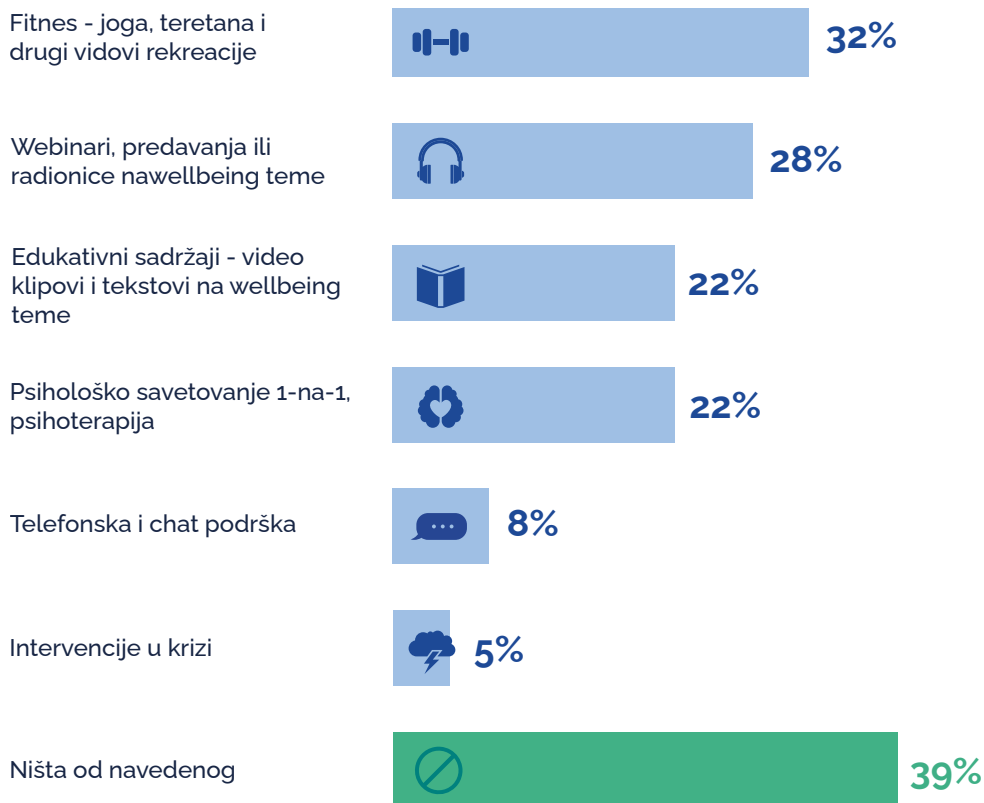
WELLBEING

Koje wellbeing programe imaju zaposleni u IT industriji?

Wellbeing programi koje IT kompanije u Srbiji trenutno obezbeđuju svojim zaposlenima

Preporuka

Prva wellbeing platforma za kompanije u Srbiji.

Šta je wellbeing ?

Spoj mentalnog, fizičkog, emocionalnog i socijalnog zdravlja, visok nivo životnog zadovoljstva, osećaj kontrole, svrhe i smisla, kao i sposobnost upravljanja stresom. Ukratko - osećaj sreće, životno zadovoljstvo i dobro funkcionisanje u životu.

PREMA PROCENI DONOSILACA ODLUKA U IT KOMPANIJAMA...

25% zaposlenih ima potrebu za psihološkim savetovanjem usled izazova u vezi sa mentalnim zdravljem (stres, anksioznost, depresivnost...)?

DOK ZA TO VREME...

77% zaposlenih u IT-u izjavljuje da su u proteklih godinu dana **iskusili povećanu brigu, stres ili pad raspoloženja**

IT kompanije značajno **POTCENJUJU IZAZOVE KOJE ZAPOSLENI IMAJU U VEZI SA MENTALNIM ZDRAVLJEM** - donosioci odluka u kompanijama misle da su zaposleni u mnogo boljem stanju po pitanju mentalnog zdravlja nego što zaista jesu.

Da li su zaposleni u IT spremni da koriste psihološko savetovanje?

IT kompanije značajno potcenjuju i otvorenost svojih zaposlenih da koriste psihološku podršku kroz program psihološkog savetovanja.

PREMA PROCENI DONOSILACA ODLUKA U IT KOMPANIJAMA...

21%

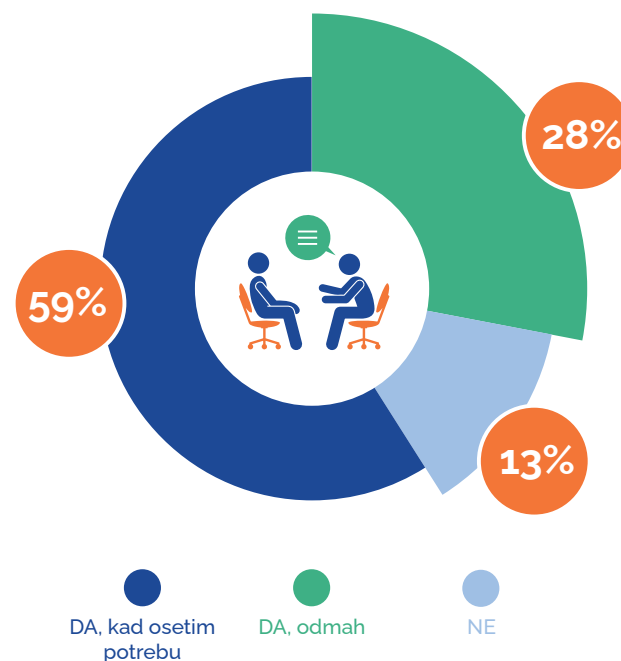
zaposlenih bi se prijavio za psihološko savetovanje ukoliko bi im kompanija obezbedila program besplatnog savetovanja

DOK ZA TO VREME...

87%

zaposlenih u IT-u je spremno da se prijavi za psihološko savetovanje ako bi to kompanija obezbedila

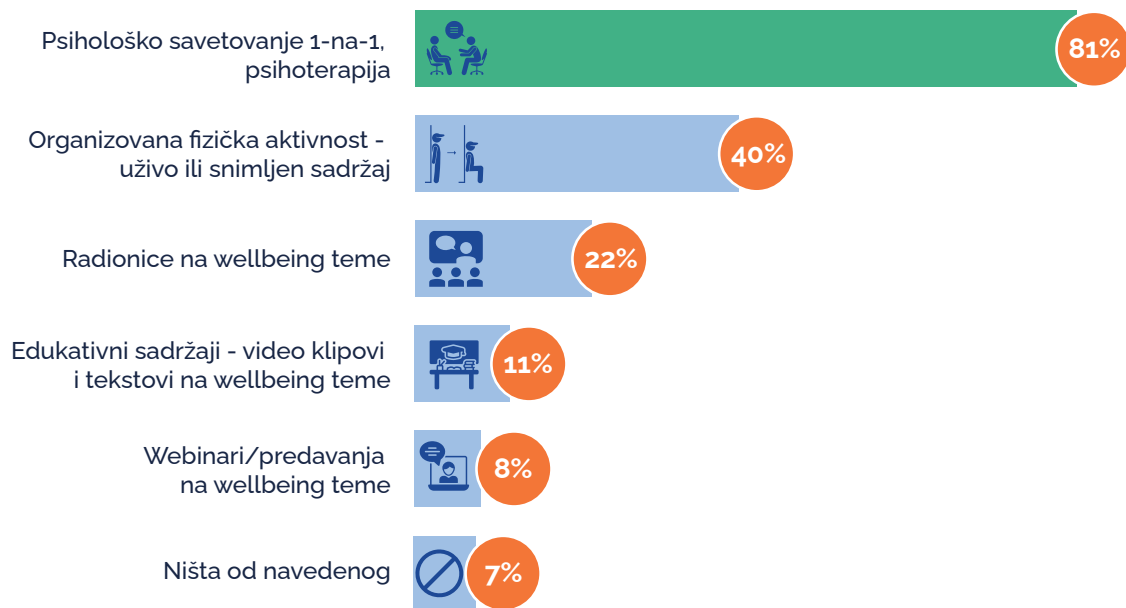
Ukoliko bi Vaša kompanija zaposlenima obezbedila program besplatnog psihološkog savetovanja, da li biste se prijavili za savetovanje?

Aktivnosti iz wellbeing programa koji imaju najpozitivniji uticaj na mentalno zdravlje zaposlenih

Odgovori zaposlenih

Potreba zaposlenih u IT industriji za wellbeing programima je velika, ali nedovoljno vidljiva za donosioce odluka.

Najvažnija lekcija ove godine je da velika većina zaposlenih u IT industriji:

77% ima povremeno neki izazov sa mentalnim zdravljem

81% smatra da je psihološko savetovanje najefektivnije rešenje

87% i spremni su da se prijave ako im to kompanija obezbedi

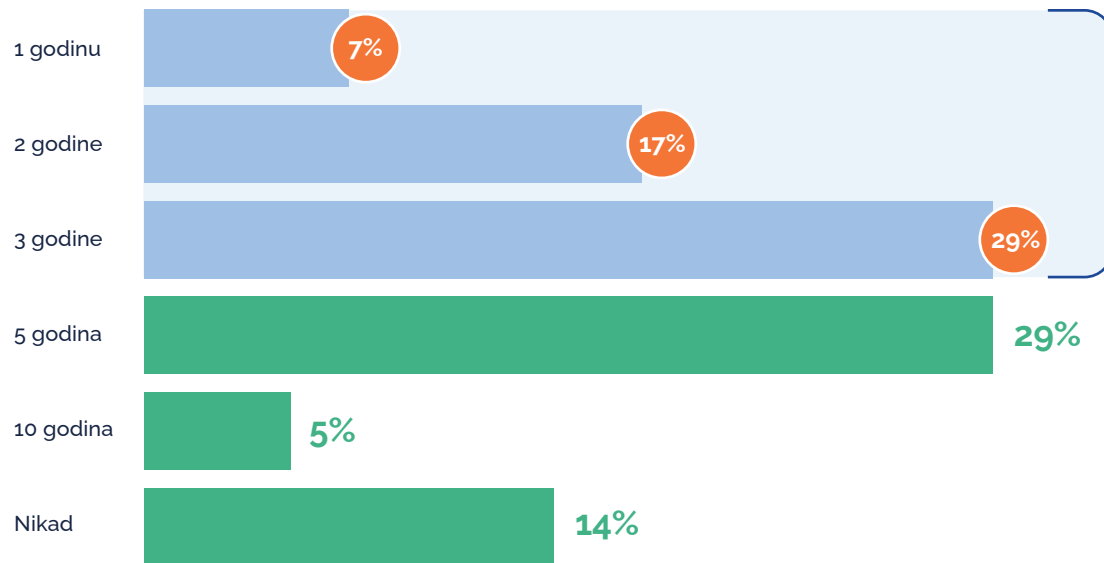
HR TRENDNOVI

Menjanje poslova - 'Šta je new normal'?

Voleo bih da posao u nastavku karijere menjam na...

HelloWorld

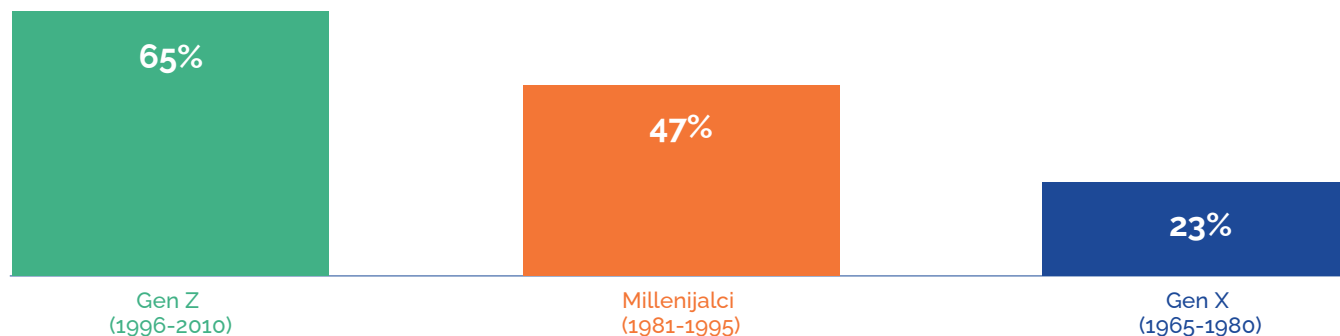
Preporuka

Najveća baza IT poslova u Srbiji

53%
ZAPOSLENIH U
SRPSKOJ IT
INDUSTRIJI ĆE
PROMENITI POSAO U
NAREDNE TRI GODINE

Procenat zaposlenih koji planiraju da menjaju posao na tri i manje godina, po generacijama

Zašto zaposleni menjaju posao – šta kažu zaposleni, a šta misle poslodavci?

PITALI SMO ZAPOSLENE: Sadašnju kompaniju biste napustili prvenstveno zbog prilike da sebi obezbedite...

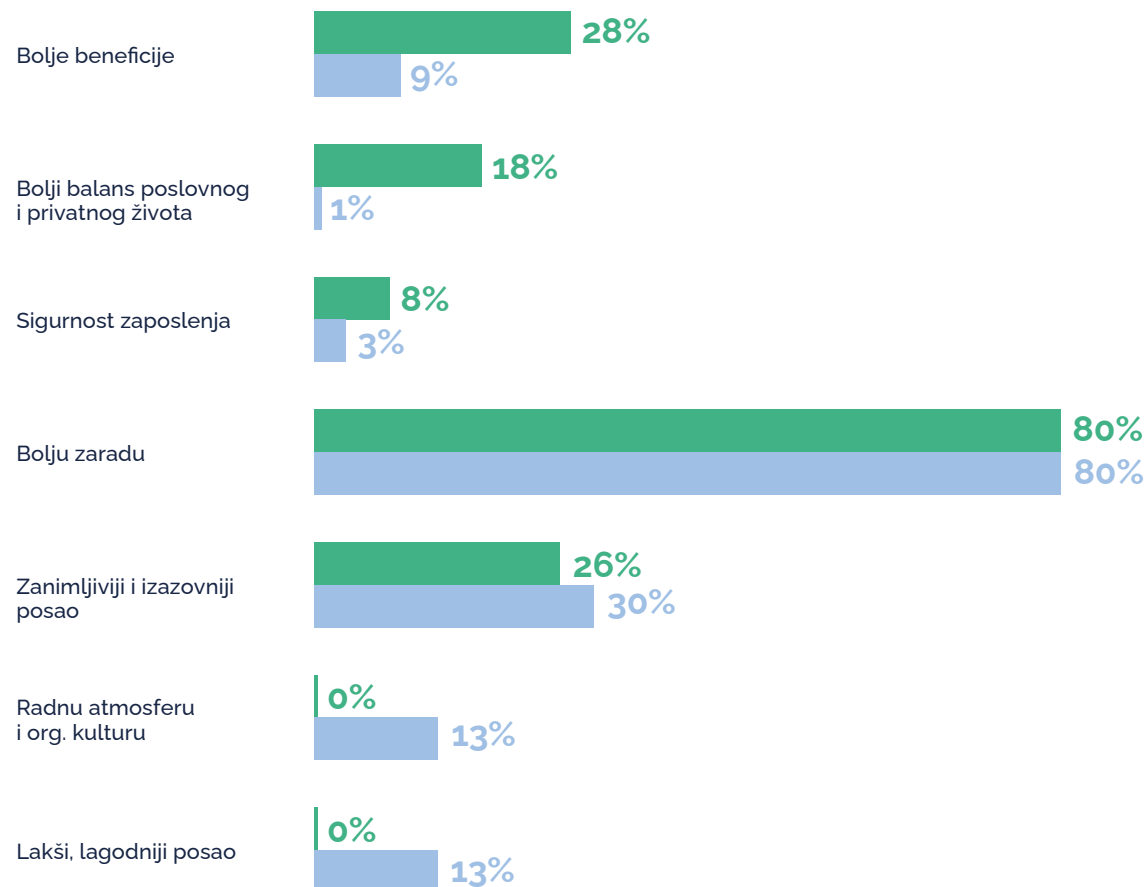
PITALI SMO KOMPANIJE: Zaposleni vašu kompaniju uglavnom napuštaju zbog prilike da sebi obezbede...

odgovori
zaposlenih

odgovori
kompanija

Šta je osnovni razlog za promenu posla u 2023.? Uporedili smo odgovore zaposlenih i predstavnika kompanija.

Bolja zarada se podrazumeva, i na to se nadovezuje izazovniji posao. To predstavnici kompanija dobro prepoznaju... ali osim toga, kompanije:

- Ne prepoznaju u dovoljnoj meri uticaj dobrih **beneficija** i **work-life balance-a** na zadržavanje zaposlenih
- A precenjuju želju zaposlenih za lakšim poslom i boljom radnom atmosferom

Šta su prioriteti za HR u 2024.?

Predstavnici IT kompanija su nam otkrili šta će im biti prioritet u 2024. i to smo uporedili sa **prioritetima koje su imali za 2023.**

Preporuka

Tailor-made podrška za najkompleksnije HR izazove

Kada poredimo sa rezultatima prošlogodišnjeg istraživanja, IT kompanije smanjuju fokus na širenje, odnosno regrutaciju

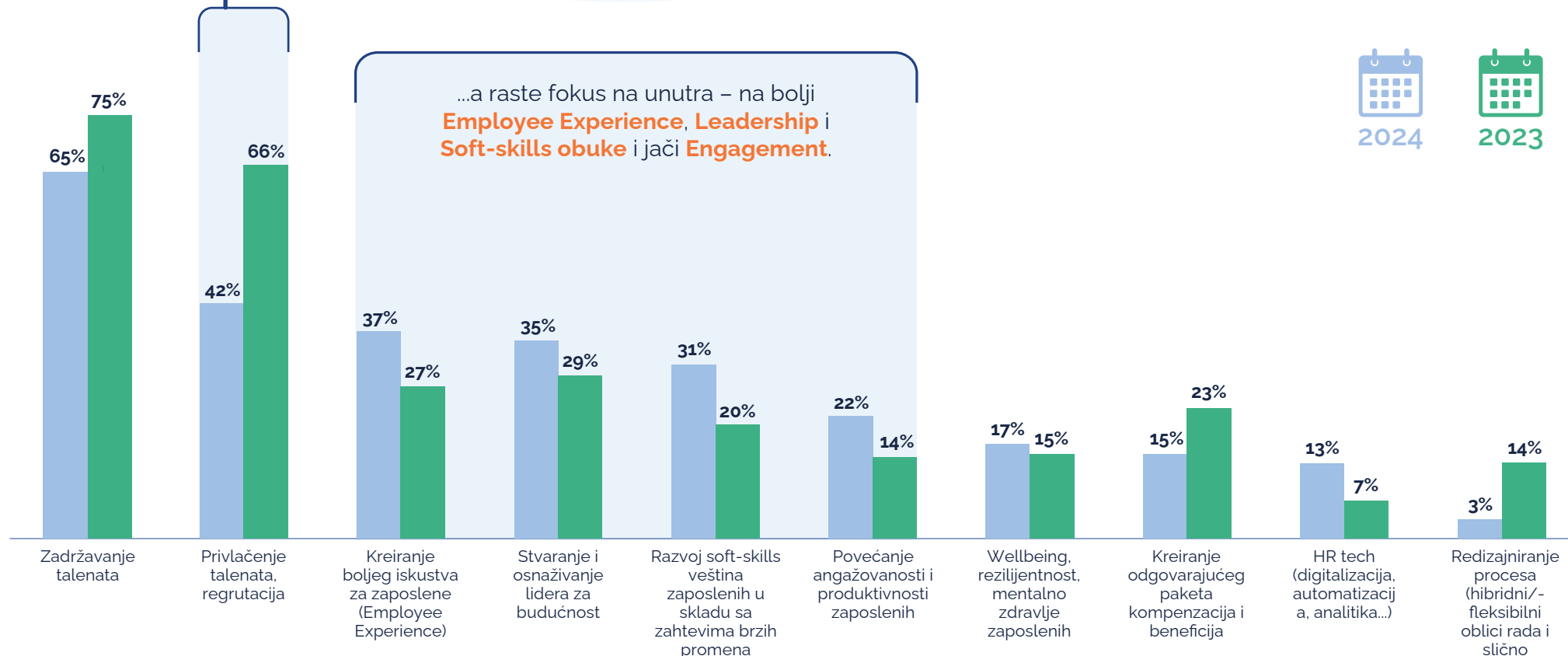
...a raste fokus na unutra – na bolji **Employee Experience, Leadership** i **Soft-skills obuke** i jači **Engagement.**

2024

2023

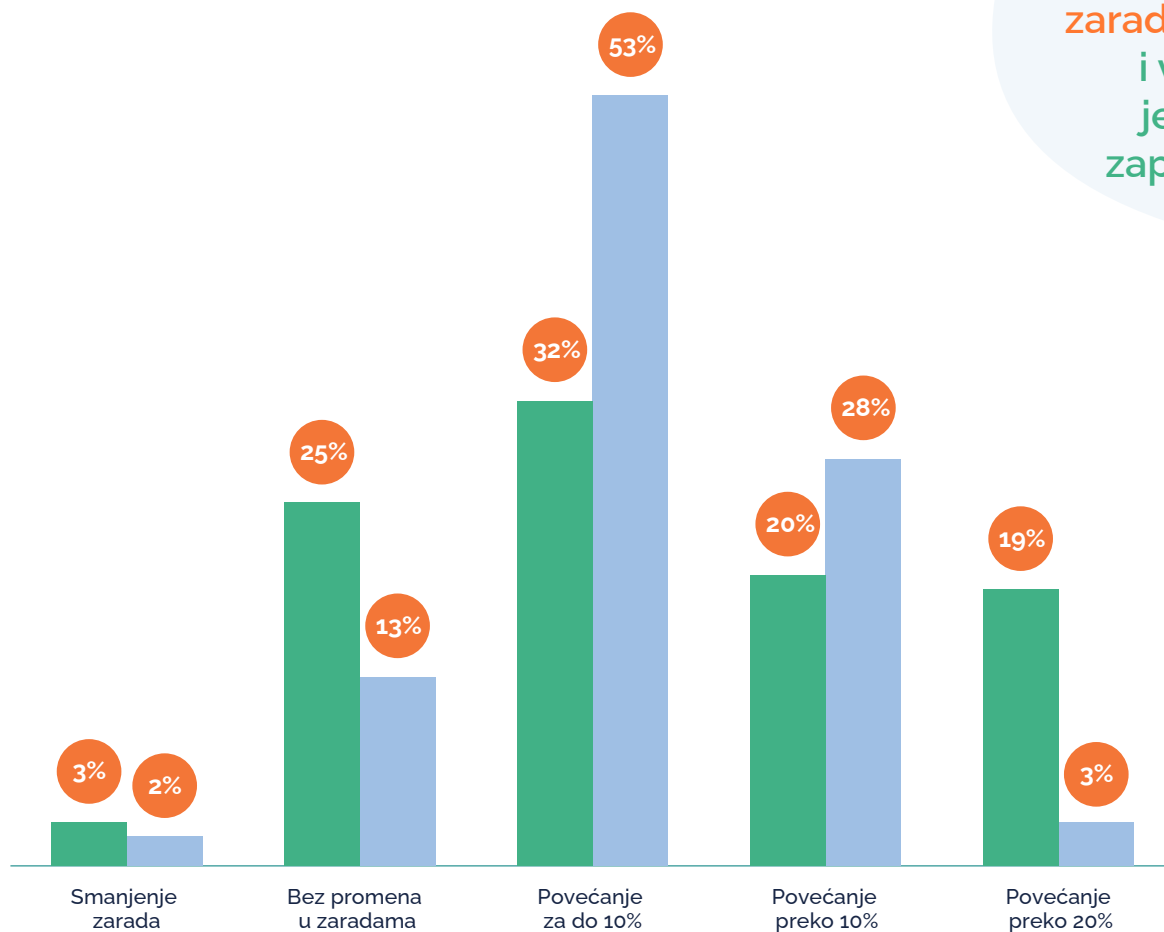

Očekivane zarade u 2024.

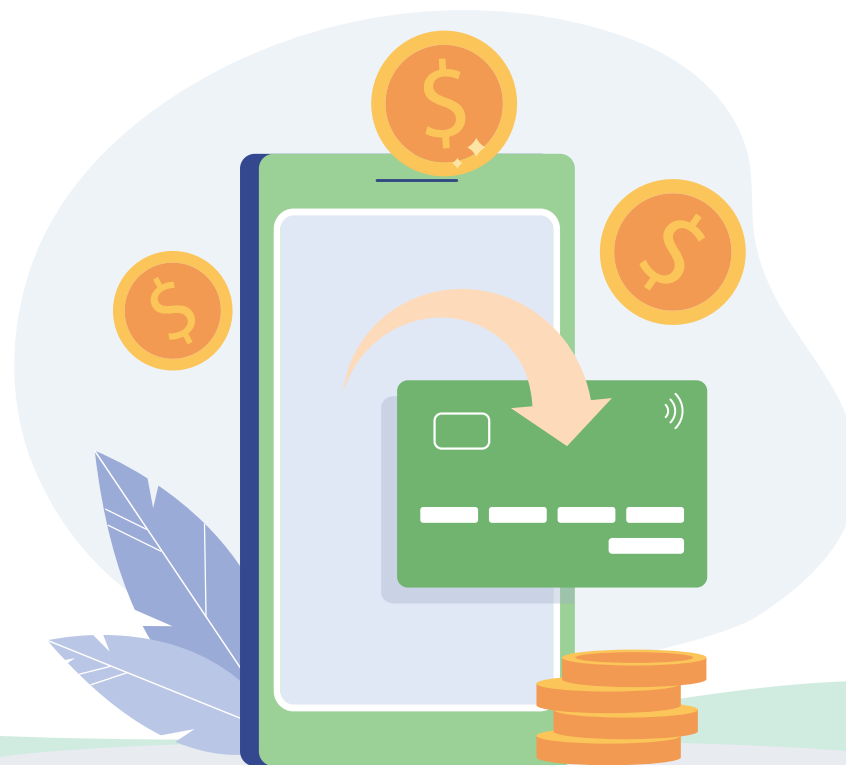

odgovori
zaposlenih

odgovori
kompanija

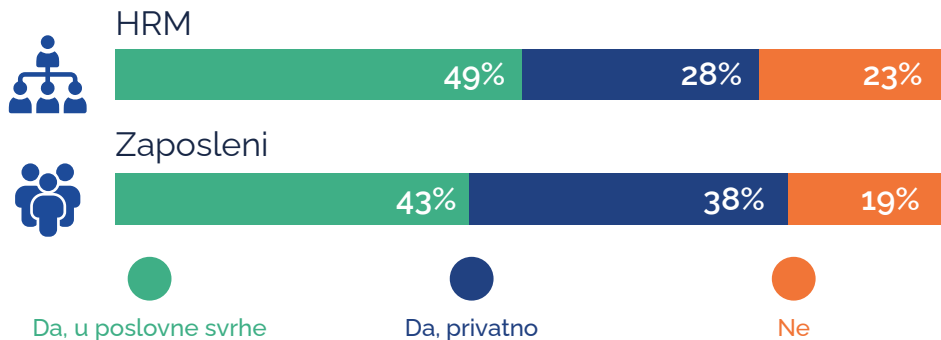
Imajući u vidu projekcije donosilaca odluka, najveći broj IT kompanija planira **povećanje zarada do 10%**, ali ima kompanija koje planiraju i veći rast. Dok kompanije imaju prilično jedinstvene projekcije po ovom pitanju, zaposleni imaju dosta šarenija predviđanja.

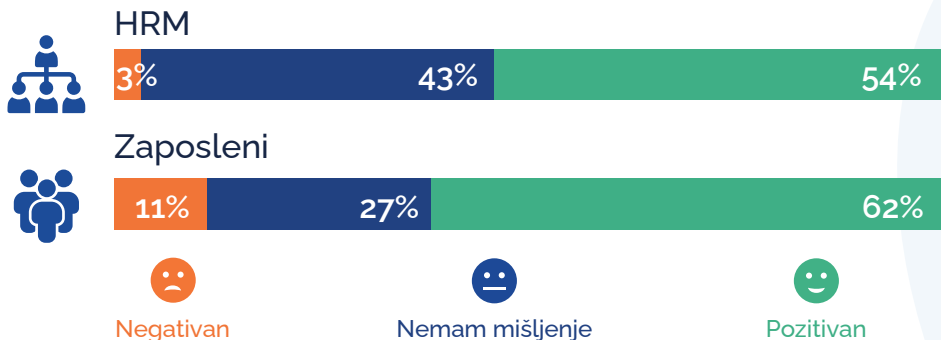
I naravno, njegovo veličanstvo: Chat GPT

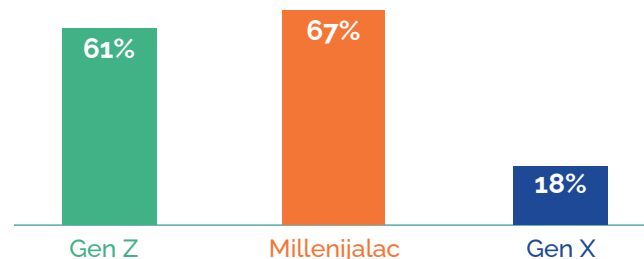
Iskustvo sa Chat GPT

Stav prema upotrebi Chat GPT (veštačke inteligencije) u poslovne svrhe

Procenat zaposlenih sa pozitivnim stavom prema Chat GPT, prema generacijama

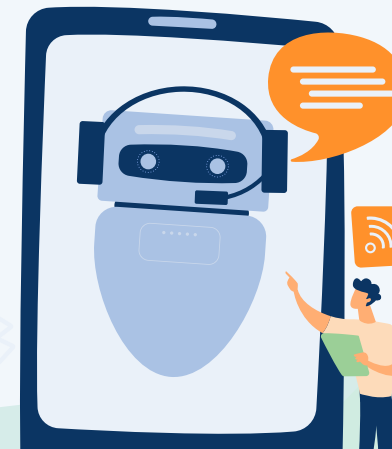
ChatGPT je alat baziran na veštačkoj inteligenciji, sa kojim možeš da vodiš razgovore, recimo kao sa ličnim konsultantom. Može umesto tebe da kreira marketinški sadržaj, piše mejlove, blogove, opise poslova, čak i pesme. :)

Nakon lansiranja krajem 2022. godine za samo pet dana je dostigao milion korisnika, brže od bilo koje aplikacije ikada.

Koliko se u međuvremenu primio u Srbiji?

Rezultati govore da je sasvim solidan procenat zaposlenih u IT industriji isprobao ovaj alat u poslovne i privatne svrhe.

Stav prema upotrebi Chat GPT i generalno AI u poslovne svrhe je dominantno pozitivan. Naravno, očekivan je otpor starijih generacija i brzo saživljavanje sa ovim novitetom kod Gen Z i Milenijalaca.

Projekat su udruženim snagama realizovali:

OSIGURANIK

 Uporedi. Osiguraj se. Onlajn.

Osiguranik.com je platforma putem koje na brz i jednostavan način možete uporediti ponude svih vrsta osiguranja. Fokus je na čuvanju interesa korisnika, čitanju „sitnih slova“ i pružanju lakog izbora osiguranja iz ukupne ponude sa tržišta. Osiguranik.com ima veliku ulogu u podizanju svesti o značaju osiguranja. Prepoznati su kao lideri u oblasti benefitnih osiguranja koje kompanije ugovaraju za svoje zaposlene.

Rezilient.rs je prva wellbeing platforma za kompanije u Srbiji, nastala kao rezultat 10+ iskustva u pružanju psihološke podrške kompanijama. Ovim inovativnim rešenjem pokrivamo sve ključne aspekte mentalnog zdravlja i blagostanja zaposlenih: **Posao, Porodica, Um i Telo**. Tako pomažemo da zaposleni budu otporniji na stres i zadovoljniji svojim poslom i životom. A cilj nam je zajednički - da stvaranjem rezilijentnih pojedinaca i timova gradimo uspešne kompanije.

Na jedan klik od vas nalaze se online treninzi, časovi joge i pilatesa, edukativni videi, stručni tekstovi, testovi samoprocene i još mnogo toga. Zaposleni imaju mogućnost direktnog kontakta sa našim stručnjacima, putem različitih oblika podrške poput individualnog psihološkog savetovanja, intervencija u krizi, telefonskog savetovanja, chat-a, webinar a i online radionica.

...UZ PODRŠKU PARTNERSKIH ORGANIZACIJA

Infostud.com je glavno mesto za zapošljavanje u Srbiji sa preko 5000 oglasa za posao u svakom trenutku. Pruža informacije o ponudi i tražnji radnih mesta, podstiče pripremu ljudi za pronalaženje odgovarajućih pozicija i efikasnim metodama ih povezuje sa poslodavcima koji traže kvalitetne radnike.

Konsultantska kuća za ljudske resurse iz Novog Sada, poznata po Tailor-made rešenjima za najkompleksnije HR izazove. Sa listom referenci od preko 300 kompanija i 18 godina iskustva, TIM Centar zaokružuje kompletnu HR podršku za kompanije, od razvoja lidera kroz trening programe, individualni i timski coaching, preko regrutacije i assessment-a, do složenih people analytics, employee experience i drugih konsultantskih projekata.

Dizajn izveštaja: Future by Design (www.futurebydesign.studio)

OSIGURANIK
Uporedi. Osiguraj se. Onlajn.

 rezipient

infostud.

 TiM
CENTAR